

Complicaties bij een stoma

Stomazorg

Inleiding

Als u een stoma hebt, kunnen er verschillende problemen ontstaan. In dit schema staan veel voorkomende problemen. U ziet wat u zelf kunt doen om problemen te voorkomen of verhelpen. Er staat ook wanneer u contact moet opnemen met de stomaverpleegkundige.

Complicaties

Probleem	Toelichting	Wat u zelf kan doen	Wanneer contact opnemen met de stomaverpleegkundige
Lekkages	U heeft lekkages onder de huidplaat door. Er is niet alleen sprake van lekkage als uw kleding vuil wordt, maar ook als de ontlasting of urine onder de huidplaat komt.	Systeem vervangen, kijken of u zelf de oorzaak kunt achterhalen en oplossen.	Als er vaker dan 1x per week lekkage optreedt.
Roodheid	<p><i>Roodheid van de huid</i> De huid onder de huidplaat is roder dan normaal. Dit trekt niet binnen een paar minuten weg nadat u de huidplaat heeft verwijderd. Er kunnen ook andere verschijnselen aanwezig zijn. De huid kan pijnloos zijn, maar kan ook jeuken of bijvoorbeeld branden van de pijn en/of er kunnen pukkeltjes aanwezig zijn.</p> <p><i>Roodheid bij de huidplaat</i> De roodheid kan onder de hele huidplaat zijn, direct rondom de stoma, onder een deel van de huidplaat of juist aan de buitenrand van de huidplaat.</p> <p><i>Roodheid onder het zakje</i> Het is ook mogelijk dat er roodheid onder het zakje ontstaat op de plek waar het zakje de huid raakt.</p>	In overleg met uw stomaverpleegkundige kunt u de rode huid behandelen met barrièrecrème of doekjes die uw stomaverpleegkundige heeft voorgeschreven. De crème is bij uitstek geschikt om aan te brengen onder de huidplaat.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Bij tweedelig opvangmateriaal: als de roodheid 4 tot 5 dagen aanhoudt. 2. Bij één delig opvangmateriaal: als de roodheid langer dan 2 dagen aanhoudt.
Ontvelling	De huid is ontveld, en kan hier en daar wat bloeden, of vochtig zijn. De oorzaak kan mogelijk een lekkage zijn. Het kan ook zijn dat de huidplaat te ruw is verwijderd of dat de opening in de huidplaat te groot is.	U kunt de ontvelde plekken behandelen met een speciaal poeder dat uw stomaverpleegkundige heeft voorgeschreven. De opening in de huidplaat hoort 1 à 2 mm groter te zijn dan uw stoma is.	Als de huid niet binnen 2 dagen is hersteld.
Blauwige verkleuring onder de huidplaat	Dit kan wijzen op drukplekken. Drukplekken gaan niet vanzelf over en er is risico op stukgaan van de huid.	Ga na of u knellende kleding of iets dergelijks gebruikt.	Binnen een week.
Oneffenheden van de huid	Oneffenheden van de huid anders dan normaal, die niet binnen een paar dagen vanzelf verdwijnen. Denk aan pukkeltjes, bultjes, verweekte huid, rode bobbel die snel bloeden, eeltachtige huid, wondjes.	Verzorg uw stoma zoals u gewend bent en gebruik alleen producten die door uw stomaverpleegkundige zijn voorgeschreven.	Binnen een week.

Probleem	Toelichting	Wat u zelf kan doen	Wanneer contact opnemen met de stomaverpleegkundige
Zwellen van de buik rond de stoma, of aan één kant van de stoma	Deze zwelling verdwijnt bij ontspannen op de rug liggen. Dit kan wijzen op een breuk (parastomale hernia). U kunt hierbij pijn hebben (ook in de rug), een zwaar gevoel in de buik hebben en vermoeid zijn.	Ondersteun uw buik bij hoesten/niezen/persen, en voorkom zwaar tillen.	Binnen 1-2 weken
Krampen of buikpijn voordat de ontlasting komt	U heeft krampen of buikpijn voordat de ontlasting komt. De ontlasting kan anders van vorm zijn dan voorheen. Deze klachten kunnen ook komen door buikgriep, maar dat wordt hier niet bedoeld.	Drink ruim voldoende: 1,5 tot 2 liter per dag.	Bij aanhoudende klachten binnen 2 dagen.
Stoma puilt uit	Er zijn verschillende oorzaken: 1. Dit is plotseling ontstaan en de stoma is opgezwollen (oedemateus). 2. De stoma puilt meer naar buiten dan voorheen en dit wordt langzaam erger. Dit kan continu zijn, maar de stoma kan zich ook weer terugtrekken en dan later weer naar buiten komen (prolaps).	Leg nat gaas met koud water op de stoma, of gebruik neusspray om hem te laten slinken. U kunt voorzichtig proberen de stoma terug te duwen en dan de huidplaat weer aanbrengen.	1. Direct als de stoma opgezwollen is. (Bel buiten kantoor tijden de spoed) 2. Binnen 1 week als de stoma soepel is.
De stoma trekt zich terug onder huidniveau	Als de stoma onder huidniveau komt (retractie), kunt u eerder last krijgen van lekkages.		Binnen 1 week
De stoma is beschadigd	De stoma heeft een insnijding/inkeping of wordt zwart na een trauma.		Direct (Bel buiten kantoor tijden de spoed)
Er komt geen ontlasting of urine meer uit de stoma	Houd rekening met het soort stoma: 1. Een urostoma of ileostoma produceert bijna voortdurend. 2. Bij een colostoma kan het soms wat langer duren voor er ontlasting komt. Als u zich niet ziek voelt, kunt u in dit geval 2 dagen afwachten, afhankelijk van uw normale ontlastingspatroon.	Drink ruim voldoende, 1,5 tot 2 liter per dag. Beweeg voldoende. U kunt uw buik masseren.	1. Direct bij een urostoma of ileostoma (bel buiten kantoor tijden de spoed) 2. Na 2 dagen bij een colostoma.
De ontlasting is veel dunner of dikker	De ontlasting is veel dunner of dikker dan normaal gedurende meerdere dagen achter elkaar. Dit kan voorkomen als u bijvoorbeeld een buikgriep heeft, of ineens anders bent gaan eten (bijvoorbeeld op vakantie).	Kijk of u anders bent gaan eten en of dat de oorzaak kan zijn. Ga zo mogelijk weer normaal eten. Drink bij diarree meer dan gebruikelijk.	Binnen 1 week als u de oorzaak niet zelf op kunt lossen.
Er is veel meer ontlasting dan normaal bij een ileostoma	De stoma produceert te veel, of meer dan normaal (high output stoma). De stoma produceert meer dan 1 liter gedurende 2 dagen, of u moet meer dan 6x per dag het zakje legen.	Drink niet meer dan 2,5 liter per dag. Gebruik voedingsmiddelen die ontlasting binden. Gebruik extra zout. Lees de folder Voedingsadviezen of Tips voor een ileostoma.	Binnen 24u als u de oorzaak niet zelf kunt oplossen. (Bel in het weekend de spoedpost)

Probleem	Toelichting	Wat u zelf kan doen	Wanneer contact opnemen met de stomaverpleegkundige
Jeuk, rode uitslag, witte schilfering of soms kleine blaasjes bij een urostoma	De huid kan glanzend of wat nat zijn. Er is jeuk met pukkeltjes of blaasjes of zonder zichtbare afwijkingen.	Maak de huid goed droog voor het aanbrengen van de stomaplak. Krab niet.	Binnen 1 week.
Grijze verkleuring of verweking bij een urostoma	De huid rondom de stoma ziet er verweekt uit, soms met een grijsachtige kleur, soms wat wratachtig of kristalvormig.	Zorg dat de plak niet te ruim om de stoma zit, om te voorkomen dat urine in aanraking komt met de blote huid	Binnen 2 weken.

Belangrijke telefoonnummers / contactgegevens

- Colostoma/Ileostoma: Stomaverpleegkundige Chirurgie Enschede, route B11, telefoon (053) 487 34 41.
- Urostoma: Stomaverpleegkundige Urologie Enschede, route H41, telefoon (053) 487 2260
- Spoedeisende Hulp, Enschede, telefoon (053) 4 87 33 33.

Tenslotte

U heeft recht op juiste en volledige informatie. Als iets niet helemaal duidelijk is, vraag de verpleegkundige of arts dan om uitleg.